

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

Očekávaný výsledek učení: CJS-CJS-005-ZV5-023

Předvede v modelové situaci správné chování podle pravidel silničního provozu, pohybuje se bezpečně a samostatně v reálném silničním provozu v roli chodce i cyklisty.

Popis úrovně Splněno

- Zhodnotí cestu, kterou si vyhledá pomocí online aplikace, z hlediska bezpečnosti.
- Žák řeší modelové situace silničního provozu jako chodec nebo cyklista.
- Zdůvodní používání bezpečnostních prvků ve výbavě cyklisty.
- Demonstruje v modelové situaci nebo při akci školy správné chování ve shodě s pravidly silničního provozu.

Plánujeme výlet

Autorky materiálu: Eva Marádová, Dominika Slunečko

Anotace

Ilustrace je zaměřená na bezpečný samostatný pohyb v roli chodce a cyklisty v reálném silničním provozu a na bezpečné chování v prostředcích veřejné dopravy. Poskytuje žákům příležitosti ověřit si osvojená pravidla silničního provozu a rozvíjet dovednosti nezbytné k bezpečnému a samostatnému pohybu v reálných dopravních situacích. S využitím modelových situací žáci s využitím digitálních technologií plánují společný výlet, a to do všech podrobností: trasa, způsob dopravy, vybavení na cestu apod. Učí se rozeznávat a využívat digitální data užitečná pro pohyb v silničním provozu. Demonstrují správné chování ve shodě s pravidly silničního provozu aplikované do praktického života, učí se navzájem, jak bezpečně reagovat v modelových situacích. Ilustrace umožňuje propojovat teoretickou a praktickou přípravu (dopravní výchovu) realizovanou v uzavřeném prostředí (areál školy, dopravní hřiště) s uplatněním konkrétních způsobů chování v reálné situaci mimoškolní aktivity (školní vycházky, výletu).

Popis realizace / Zadání pro žáky

Evokace

- Společná vycházka do okolí školy
Žáci provádějí terénní šetření. Pozorují silniční provoz, pohyb účastníků silničního provozu. Do připraveného plánu zaznamenávají, jakým dopravním značením je provoz regulován a kde je umístěno. Všímají si dopravních značek, semaforů, přechodů, křižovatek. Pokud je to možné, mohou pořizovat i fotodokumentaci.
- Moje pocity bezpečí – volné psaní
Po návratu z vycházky jsou žáci vyzváni, aby se zamysleli a formou volného psaní napsali, jak se na vycházce cítili, jak vnímali dopravní provoz vzhledem ke svému bezpečí.
- Reflexe
Dobrovolníci se dělí o své pocity při společném pohybu v dopravním provozu. Učitel řídí diskusi tak, aby propojil pocity bezpečí žáků s konkrétním místem, kterým společně procházeli.

Shrnutí výsledků terénního šetření

Žáci vytvoří 4 až 5členné skupiny, v nichž vzájemně sdílejí své výsledky sledování dopravního provozu. Ve skupině vyberou několik míst, která považují za náročná z hlediska zajištění bezpečnosti účastníků silničního provozu.

Diskutují o chování účastníků silničního provozu na těchto místech. Argumentují, proč je důležité řídit provoz pomocí dopravních značek a pravidel silničního provozu.

Hlavní část – Plánujeme výlet

Žáci pracují ve skupinách. Každá skupina připraví návrh na realizaci jednodenního třídního výletu. Některé skupiny mohou připravit cyklovýlet, jiné výlet na místo dosažitelné pěšky v kombinaci s využitím veřejných dopravních prostředků. Výlet se snaží naplánovat tak, aby byl v rámci třídy realizovatelný. Jde o místně zakotvenou výuku.

Postup:

Žáci ve skupině sdílejí návrhy členů skupiny na cílové místo. Která zajímavá místa v našem regionu bychom mohli společně navštívit? Diskutují vzdálenost a atraktivitu místa. Uplatňují vlastní zkušenosti a své návrhy doplňují obrázky získanými z digitálních zdrojů. Vyhledávají i další potřebné informace v digitálních zdrojích, pracují s mapou, určují trasu, potřebný čas, potřebné zastávky. Domluví se na společném návrhu. Všechny informace využívají při plánování trasy a programu výletu.

Pracují s [Mapy.com](https://www.mapy.com), [Google Maps](https://www.google.com/maps).

- Skupiny, které plánují cyklovýlet, připravují bezpečnou trasu s využitím cyklostezek. Časový plán přizpůsobují jízdám dovednostem a fyzické kondici žáků. Součástí plánu cyklovýletu je popis správného vybavení kola a výstroje cyklistů a pravidla pohybu cyklistů na veřejných komunikacích.
- Skupiny, které plánují výlet s využitím veřejné dopravy, se soustřeďují na časové rozvržení výletu – vyhledávají přesná vlaková/autobusová spojení, odhadují čas pro chůzi pěšky. Promýšlejí i finanční výdaje spojené s dopravou. Součástí prezentace jsou i pravidla chování v prostředcích veřejné dopravy.

Burza výletů

Návrhy na třídní výlet jednotlivé skupiny prezentují ostatním. Připraví prezentaci tak, aby motivovaly ostatní k účasti na tomto výletu: „Zveme vás na výlet... Co zajímavého uvidíte? Jaké zážitky na vás čekají? Jak pojedeme? ...“

Reflexe

- *Comě při přípravě výletu nejvíc zaujalo?*
- *Co jsem se nového dověděl/a?*
- *Jak se mi pracovalo v týmu?*
- *Jak nám v přípravě pomáhaly digitální zdroje informací?*
- *Který výlet mě nejvíc zaujal a proč?*
- *Který návrh je vyhovující pro všechny žáky naší třídy?*

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k učení Umění se učit KKU-USU-000- ZV5-001	Monitoruje své procesy učení.	- shromažďuji a sdílím zdroje, které mohou žákům v učení pomoci (např. různé procvičovací digitální programy, portfolio kompetencí) - poskytuji doplňkové materiály a nástroje, aby si žáci mohli hlouběji rozšířit své znalosti - dávám prostor žákům učit se mezi sebou navzájem - nastavuji přiměřené vzdělávací cíle pro každého ze žáků - aktivitu žáků podporuji prostorem pro dotazy žáků, odpovídání na otázky, podporuji zvědavost žáků

KK digitální Digitální informace a data KDI-DAT-000- ZV5-001	Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.	- zařazují do výuky drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se žáci osobně zajímají - vybírají do výuky pro práci žáků zdroje informací v různých formátech (texty, videa, obrázky, schémata, zvukové záznamy apod.) - na příkladech pomáhám žákům rozpoznávat, jaká data a informace je možné vysledovat z jejich činností v online prostředí
---	--	--

Metodický komentář pro učitele

V úvodní části využijte motivační vycházku do blízkého okolí školy spojenou s terénním šetřením. Žáci tak mají možnost cíleně uplatnit znalosti a dovednosti získané na dopravním hřišti v situacích silničního provozu.

Umožněte žákům vyjádřit své pocity a dojmy z učení metodou volného psaní.

Sdílení výsledů terénního výzkumu dopravního provozu ve skupině dává žákům prostor učit se mezi sebou a sledovat své procesy učení.

Nabídněte žákům možnost diskutovat o možném cíli a programu školního výletu.

Umožněte žákům použít dostupné digitální technologie při plánování výletu.

Motivujte žáky k rozvíjení digitálních kompetencí při vyhledávání obrázků, práci s mapou, určování tras.

Poskytněte jednotlivým skupinám podporu při přípravě na „Burzu výletů“ a dostatek času pro sdílení výsledků skupinové práce.

Diskutujte s žáky možné rizikové situace, se kterými se na výletě mohou setkat, dejte prostor pro upevňování pravidel bezpečného pohybu v silničním provozu a dopravních prostředcích.

Popis ověřování

Pozorování a diskuse

Učitel

- sleduje aktivitu žáků při shromažďování informací v rámci terénního šetření;
- pozoruje práci žáků ve skupinách při sdílení a vyhodnocení terénního šetření, sleduje participaci jednotlivých žáků, ochotu domluvit se na společném úkolu;
- umožní žákům prožít sebereflexi formou volného psaní;
- vytváří příležitosti ke vzájemnému učení, k předávání pozitivních zkušeností, jak se správně chovat v silničním provozu, a proces vzájemného učení monitoruje;
- ověřuje, do jaké míry žáci ve skupinách dokážou používat digitální technologie pro plánování trasy výletu;
- klade otázky a sleduje, do jaké míry žáci při prezentaci úkolů dokážou obhajovat a zdůvodňovat výsledky své společné práce;
- ověřuje, jak žáci dokážou v diskusích aplikovat pravidla bezpečného chování v roli chodce a cyklisty při přípravě třídního výletu;
- moderuje společnou prezentaci skupinové práce („burzu výletů“) tak, aby mohl sledovat, jak žáci využívali digitální technologie a jak dokážou popsat proces vlastního obohacení pro jejich bezpečné chování v dopravě.

Reflexe

- *Co mě v aktivitách nejvíc bavilo?*
- *Co jsem se dnes naučil/a?*
- *Co bylo nejnáročnější?*
- *Jak probíhalo naše vzájemné učení při terénním šetření?*
- *Zapojil/a jsem se do aktivit ve skupině, líbil se můj návrh výletu?*
- *Cítil/a jsem se při práci v týmu bezpečně?*
- *Co mě při plánování výletu překvapilo?*
- *Přemýšleli jsme při plánování výletu na bezpečí jeho účastníků?*

Zdroje

Při výuce dopravní výchovy je vhodné využívat otevřené vzdělávací zdroje:

<https://besip.gov.cz/Vzdelavani/Deti-skolniho-veku/Zaci-zakladnich-skol/I-stupen-ZS>